STEINAR FREDRIKSEN

TOR-GEIR MYHRER

Politirett

i et nøtteskall

GYLDENDAL
JURIDISK

STEINAR FREDRIKSEN OG TOR-GEIR MYHRER

POLITIRETT

I ET NØTTESKALL

GYLDENDAL
JURIDISK

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2016
1. utgave, 1. opplag 2016

ISBN 978-82-05-48807-6

Omslagsdesign: Kristin Berg Johnsen
Sats: Laboremus Oslo AS
Brødtekst: Minion 10,5/15 pkt

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Juridisk
Postboks 6730 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.gyldendal.no/juridisk
juridisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Forord

Formålet med denne boken er å gi en kortfattet innføring i sentrale emner innen norsk politirett. I en bok som dette er det ikke mulig å foreta noen dyptgående behandling. Dybdefremstillinger må man derfor søke andre steder. Litteratur vi i så måte anser som særlig aktuell, er Ragnar L. Auglend, Henry John Mæland og Knut Røsandhaug – *Politirett* (2. utg. 2004), Bjarne Kvam – *Politiets persondatarett* (2014), Tor-Geir Myhrer – *Som siste utvei* (2005) og *Bastet og bundet* (2012), Steinar Fredriksen – *Ro, orden og frihet* (2015) og Steinar Fredriksen og Kai Spurkland – *Ordensjuss* (2014). Vi har i betydelig utstrekning tatt inn fotnoter hvor vi henviser til litteratur hvor de emnene vi tar opp, er grundigere omtalt, både de her nevnte bøker og andre verker. Lesere som har behov for detaljkunnskap om et emne, kan forhåpentligvis finne disse henvisningene nyttige.

Boken åpner i kapittel 1 med en redegjørelse for politirettsbegrepets avgrensning og en redegjørelse for rettskildesituasjonen på politirettens område. Uten at det eksplisitt fremgår av innholdsfortegnelsen, kan resten av boken sies å ha tre hovedtemaer. Det første er generelle regler om polititjenestens innhold og utførelse. I denne kategorien finner vi kapittel 2 om politiets oppgaver og

organisasjon, kapittel 3 om politimyndighet, kapittel 4 om plikter og rettigheter i polititjenesten og kapittel 14 om politiets behandling av personopplysninger, herunder informasjonsutveksling i internasjonalt politisamarbeid. Det andre hovedtemaet er inngrepshjemlene i politiloven kapittel II, hvor grunnprinsippene for utøvelse av politimyndighet i politiloven § 6 står sentralt, i tillegg til innholdet i selve inngrepsbestemmelsene. Disse reglene omhandles i kapitlene 5 til og med 12. Det tredje hovedtemaet er reglene om politiets adgang til å bruke fysisk makt i sin tjenesteutførelse og omhandles i kapittel 13.

Vi vil gjerne takke Ida Vibeke Kyhring i Gyldendal Juridisk for at hun spurte om vi kunne tenke oss å skrive denne boken, og for et meget godt samarbeid med henne og andre i forlaget om publiseringen. De feil og mangler som til tross for hennes og forlagets bistand sikkert finnes i teksten, må tilskrives oss alene.

Oslo, desember 2015

Steinar Fredriksen Tor-Geir Myhrer

Innhold

KAPITTEL 1 INNLEDNING 15

1.1 Hva er politirett? 15
1.1.1 Begrepene politi, polisiær virksomhet og politirett 15
1.1.2 Politirettsbegrepet i dag 17
1.2 Rettskildene i politiretten 21
1.2.1 Generelt 21
1.2.2 Grunnloven 23
1.2.3 Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) 26
1.2.4 Politiloven 27
1.2.5 Politiinstruksen og andre instrukser 28
1.2.6 Politiregisterloven og politiregisterforskriften 30
1.2.7 Forarbeider 31
1.2.8 Rettspraksis 32
1.2.9 Rettsvitenskap og teori 33

KAPITTEL 2 POLITIETS OPPGAVER OG ORGANISASJON 35

2.1 Politiets oppgaver 35
2.1.1 Innledende oversikt 35
2.1.2 Avdekking og etterforskning av kriminell virksomhet 37
2.1.3 Ordenstjenesten – ro, orden og sikkerhet 44
2.1.4 Forebyggende «oppgaver» 45

2.1.5 Andre politioppgaver 47
2.1.6 Politioppgavenes overlappende karakter 50
2.2 Politiets organisasjon 52
2.2.1 Innledende oversikt og prinsipper for organiseringen 52
2.2.2 Politidistriktene 54
2.2.3 Politiets særorganer 56
2.2.4 Ledelsen av politiet – det tosporede system .. 58

KAPITTEL 3 POLITIMYNDIGHET 61
3.1 Hva er politimyndighet? 61
3.2 Hvem har politimyndighet? 64
3.3 Den alminnelige politimyndighetens begrensning i tid og rom 66
3.3.1 Geografisk begrensning 66
3.3.2 Begrensning i tid 68
3.4 Begrenset politimyndighet 68
3.4.1 Begrepet begrenset politimyndighet 68
3.4.2 Lovbestemt og meddelt begrenset politimyndighet 69
3.4.3 Vilkårene for å bli meddelt begrenset politimyndighet 71

KAPITTEL 4 PLIKTER OG RETTIGHETER I POLITITJENESTEN 75
4.1 Innledning 75
4.2 Tjenesterelaterte plikter 76
4.2.1 Krav om statsborgerskap og plettfri vandel .. 76
4.2.2 Forbud mot rusdrikk 77
4.2.3 Boplikten 78
4.2.4 Adgangen til å ha bierverv 79
4.2.5 Tjenestepersonens lydighetsplikt 81
4.2.6 Rapporteringsplikt 82
4.2.7 Taushetsplikt 85
4.3 Tjenesterelaterte rettigheter 92
4.3.1 Lydighetsplikten 92
4.3.2 Strafferettslig vern mot aktiv motarbeiding .. 93

KAPITTEL 5 GRUNNPRINSIPPENE FOR UTØVELSE AV POLITIMYNDIGHET – POLITILOVEN § 6 95
5.1 Oversikt: De tre grunnprinsippene i politiloven § 6 .. 95
5.2 Forholdet mellom inngrepshjemlene i §§ 7–13 og grunnprinsippene i § 6 96
5.3 Nærmere om innholdet i nødvendighetskravet og proporsjonalitetskravet 97
5.3.1 Nødvendighetskravet 97
5.3.2 Proporsjonalitetskravet 100
5.3.3 Relasjonen mellom nødvendighetskravet og proporsjonalitetskravet 101
5.4 Saklighetsprinsippet 102

KAPITTEL 6 DE POLISIÆRE INNGREPSHJEMLENE I POLITILOVEN KAPITTEL II – EN INTRODUKSJON 103
6.1 Inngrepshjemlenes forebyggende og gjenopprettende side 103
6.2 Inngrepssituasjoner og inngrepsmåter 105
6.3 Inngrep ved faktiske handlinger og inngrep ved normeringer 106
6.4 Inngrep, normering og pålegg 108
6.5 Forholdet mellom inngrep, inngrepsmåter og bruk av fysisk makt 110

KAPITTEL 7 INNGREPSSITUASJONENE ETTER POLITILOVEN § 7 FØRSTE LEDD 112
7.1 Inngrepsstedet: offentlig sted eller privat sted? 112
7.2 Håndheving av den offentlige ro og orden, jf. § 7 første ledd nr. 1 113
7.2.1 Kravet om tilknytning til offentlig sted 113
7.2.2 Kravet om at noen skal bli forstyrret 114
7.2.3 Ordensbegrepet 115
7.2.4 Noen typetilfeller av ordenskrenkelse 118
7.2.5 Ordensbegrepet og forholdet til legalitetsprinsippet 121
7.3 Ivaretakelse av enkeltpersoners og allmennhetens sikkerhet, jf. § 7 første ledd nr. 2 122

7.3.1 Inngrepenes formål: forebygging og gjenoppretting 122
7.3.2 Sikkerhetsbegrepet 122
7.4 Inngrep for å avverge eller stanse lovbrudd, jf. § 7 første ledd nr. 3 124
7.4.1 Innledning 124
7.4.2 «Lovbrudd» omfatter bare handlinger som objektivt sett er straffbare 125
7.4.3 Grensen mellom avverging og stansing av lovbrudd 126
7.4.4 Avvergingens nedre grense: Hvor tidlig i hendelsesforløpet kan det gripes inn? 127
7.5 Hvem kan inngrep etter § 7 rettes mot? 129

KAPITTEL 8 INNGREPSMÅTENE ETTER POLITILOVEN § 7 ANNET LEDD 132
8.1 Noen utgangspunkter 132
8.1.1 Oppregningen av inngrepsmåter i § 7 annet ledd er ikke uttømmende 132
8.1.2 Inndeling av inngrepsmåtene etter arten av den krenkede interesse 134
8.2 Inngrep i den personlige frihet 135
8.2.1 Ferdselsregulering 135
8.2.2 Avvisning 137
8.2.3 Bortvisning 138
8.2.4 Fjerning 140
8.2.5 Oppholdsforbud 141
8.2.6 Anholdelse 147
8.2.7 Den EMK-rettslige reguleringen av inngrep i den personlige frihet 151
8.3 Inngrep i retten til privatliv 155
8.3.1 Visitasjon av person og kjøretøy 155
8.3.2 Inntreden på privat eiendom 157
8.3.3 Stansing og endring av virksomhet 157
8.3.4 Forholdet til EMK-retten: Formål det er tillatt å fremme gjennom inngrep i retten til privatliv 159

8.4 Inngrep i den private eiendomsrett 159
8.4.1 Forvaring og uskadeliggjøring av farlige gjenstander 159
8.4.2 Pålegg om evakuering 160
8.4.3 Forholdet til EMK-retten: Formål det er tillatt å fremme gjennom inngrep i den private eiendomsrett 161

KAPITTEL 9 INNBRINGELSE ETTER POLITILOVEN §§ 8 OG 9 162
9.1 Fellesregler om hva det innebærer å bli innbrakt 162
9.1.1 Innbringelse skjer til politistasjon mv. 162
9.1.2 Fremstilling av den innbrakte for vaktleder ... 162
9.1.3 Adgangen til å sette den innbrakte i arrest ... 163
9.1.4 Underretning til den innbrakte om årsaken til innbringelsen 164
9.1.5 Varsel til pårørende mv. 165
9.1.6 Løslatelse av innbrakte personer 166
9.2 Innbringelse etter § 8 167
9.2.1 Innbringelse etter § 8 første ledd nr. 1 167
9.2.2 Innbringelse etter § 8 første ledd nr. 2 168
9.2.3 Innbringelse for identitetskontroll, jf. § 8 første ledd nr. 3 168
9.2.4 Innbringelse fra sted hvor det må antas å være begått en forbrytelse, jf. § 8 første ledd nr. 4 170
9.3 Innbringelse etter § 9 171
9.3.1 Grunnvilkåret om beruselse 171
9.3.2 De enkelte handlinger som kan gi grunnlag for innbringelse 172
9.3.3 Særlige plikter for politiet ved innbringelse av berusede personer 174
9.3.4 Beslagleggelse og tilintetgjøring av rusmidler .. 174

KAPITTEL 10 ETTERFØLGENDE VISITASJON 176
10.1 Oversikt 176
10.2 Identifikasjonsvisitasjon 177
10.3 Sikkerhetsvisitasjon 178
10.4 Arrestantvisitasjon 179
10.5 Forvaring av gjenstander funnet under sikkerhets- eller arrestantvisitasjon 180

KAPITTEL 11 BEVISKRAVET VED INNGREP ETTER POLITILOVEN 182
11.1 Bevistemaer og beviskrav 182
11.2 Nærmere om beviskravet ved inngrep hjemlet i politiloven 183
11.2.1 Oversikt 183
11.2.2 Hovedregel om beviskrav: Det aktuelle faktum må fremstå som en rimelig mulighet 184
11.2.3 Unntak: politiloven § 8 første ledd nr. 2 186
11.2.4 Særlig om forarbeidenes krav om at risikoen må være «konkret og nærliggende» 187

KAPITTEL 12 SÆRLIGE REGLER OM POLITIETS TILTAK OVERFOR BARN OG SYKE 188
12.1 Inngrep overfor barn 188
12.1.1 Generelt 188
12.1.2 Vise eller bringe barn hjem 189
12.1.3 Ta hånd om barn ved alvorlig risiko for helse eller utvikling 191
12.1.4 Bekymringssamtale 192
12.2 Hjelp til syke mv. 194
12.2.1 Generelt 194
12.2.2 Hjelpepliktens inntreden og innhold 195
12.2.3 Hjemmelen til å ta syke personer i forvaring .. 196
12.2.4 Hjemmelen til å «bane seg adgang» til hus mv. 197
12.2.5 Hjemmelen til å foreta visitasjon 198

KAPITTEL 13 POLITIETS ADGANG TIL BRUK AV FYSISK MAKT 200

13.1 Generelt om politiets adgang til bruk av fysisk makt ... 200
13.1.1 Utgangspunkter 200
13.1.2 Politiloven § 6 fjerde ledd 201
13.1.3 Nødverge som rettsgrunnlag for lovlig bruk av fysisk makt 205
13.2 De ulike typene maktmidler 208
13.2.1 Generelt 208
13.2.2 Skytevåpen og gassvåpen 209
13.2.3 Pepperspray og slagvåpen 212
13.2.4 Håndjern 212
13.2.5 Arrestasjonsteknikker 214
13.3 Når grensene overskrides 216

KAPITTEL 14 POLITIETS BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER – SÆRLIG OM UTVEKSLING AV INFORMASJON I INTERNASJONALT POLITISAMARBEID 219

14.1 Innledning 219
14.2 Personopplysninger og personregistre 221
14.2.1 Hva er personopplysninger? 221
14.2.2 Personregistre 223
14.3 Utlevering av opplysninger til utlandet – internasjonalt politisamarbeid 225
14.3.1 Innledning 225
14.3.2 Politiregisterloven § 22 226
14.3.3 Internasjonalt politisamarbeid 228

LITTERATUR 233

LOVREGISTER 237

DOMSREGISTER 246

STIKKORD 247

1

Innledning

1.1 Hva er politirett?

1.1.1 Begrepene politi, polisiær virksomhet og politirett

Det er nærliggende å tro at *polisiær virksomhet* er den virksomheten som politietatens tjenestepersoner utfører, og at *politirett* er de rettsreglene som regulerer dette. En slik forståelse er i og for seg ikke gal, men den er langt fra fullstendig og dekkende. Ser man på begrepene i en historisk og internasjonal sammenheng, kompliseres bildet ytterligere.

Ordet *politi* stammer fra de greske ordene *polis*, som betyr «by», og *politeia*, som betegner rettigheter og vilkår knyttet til sikkerhet og velferd for innbyggerne i byen.[1] Denne *koblingen mellom politi og byliv* opprinnelsen til ordet *politi* preget tidligere også begrepet *politirett*. I alle fall fra midt på 1600-tallet og et par hundre år fremover var politirett i norsk (og dansk[2]) rett lovgivningen som regulerte livet i byen. Politiretten omfattet blant annet regler om når vertshusene kunne være åpne, bestemmelser om løsgjengeri,

1 Auglend/Mæland/Røsandhaug (2004).

2 Flaatten og Heivoll (2014).

prostitusjon og bordeller, regulering av torghandel og annen handelsvirksomhet, krav til bygninger, bygningsarbeider og brønner samt bestemmelser om brannvesen. Brudd på «politiretten» – «politiforseelser» – skilte man fra de mer alvorlige kriminalforbrytelsene, som drap, ran og tyveri m.m. I tillegg til å betegne selve lovgivningen ble begrepet *politirett* også brukt om den domstolen som dømte i saker om politiforseelser. Denne bruken av begrepet *politirett* opphørte i Norge mot slutten av 1800-tallet, da vi både fikk en straffeprosesslov (vedtatt i 1887) og en ny straffelov (vedtatt i 1902). Fra da av ble lovbruddene delt inn i henholdsvis forbrytelser og forseelser, uten «kriminal-» eller «politi-» foran.[3]

Begrepet *polisiær virksomhet* er en oversettelse av den engelske begrepet *policing*. Det finnes ingen allmenngyldig definisjon av verken begrepet *policing* eller *polisiær virksomhet*. Kjernen i begrepet er at det betegner en «kontroll med hovedformål å opprettholde orden og sikkerhet i samfunnet», som følges opp med en sanksjon når det påvises atferd som ikke er ønskelig.[4] Polisiær virksomhet i denne forstand utføres av mange andre enn politiet, for eksempel av vektere eller andre former for vakter som sørger for ro og orden på både private og offentlige steder. Men begrepet omfatter også både private og offentlige virksomheter som gjennomfører etterforskningslignende virksomhet, slik for eksempel forsikringsselskapene gjør ved mistanke om forsikringsbedrageri og skatteetaten gjør ved mistanke om skatteunndragelser.[5] Selv om dette omfattes av begrepet «polisiær virksomhet», er det likevel neppe noen som vil si at rettsreglene som regulerer denne virksomheten, hører til politiretten.

---

3 Ibid.

4 Gundhus/Larsson/Myhrer (2007), side 18.

5 Larsson/Gundhus/Granér (2014).

1.1.2 Politirettsbegrepet i dag

I dag brukes begrepet *politirett* om rettsreglene som organiserer det statlige politiet (politietaten), og som beskriver og regulerer de funksjonene eller oppgavene etaten har. Men også i denne moderne betydningen vil det være ulike oppfatninger om hva som skal sies å høre til politiretten.

1.1.2.1 Avgrensning av det moderne politirettsbegrepet

Politiet er en del av den utøvende makt,[6] som gjerne kalles forvaltningen. Dette innebærer at forvaltningsrettslige grunnprinsipper som legalitetsprinsippet (krav om lovhjemmel), nødvendighetsprinsippet, forholdsmessighetsprinsippet, saklighetsprinsippet, likhetsprinsippet m.m.[7] også gjelder for politiets virksomhet. Lov 10. februar 1967 (forvaltningsloven) om behandlingsmåten i forvaltningen gjelder i utgangspunktet[8] også for den delen av politiets virksomhet som ikke består av etterforskning av straffesaker. For etterforskningsvirksomheten finnes tilsvarende sakbehandlingsbestemmelser i lov 22. mai 1981 nr. 25 om behandlingsmåten i straffesaker (straffeprosessloven). Dette er sentrale og viktige regler for politiet, og i boken *Politirett*[9] er disse reglene gitt ganske stor plass. I snever forstand er det likevel ikke vanlig å regne forvaltningsloven og straffeprosessloven med til politiretten. Disse reglene benevnes gjerne som henholdsvis forvaltningsrett og straffeprosessrett.

Fremstillingen i kapittel 2 vil vise at politiet har mange oppgaver. Etaten har blant annet viktige oppgaver innenfor utlendingsforvalt-

---

6 Man deler gjerne statsmakten i henholdsvis den lovgivende, den dømmende og den utøvende makt.

7 Auglend/Mæland/Røsandhaug (2004); Larsson/Gundhus/Granér (2014).

8 Det er gjort ganske mange unntak.

9 Auglend/Mæland/Røsandhaug (2004).

ningen, kontroll med vektervirksomheten og våpenkontroll. For de tre forvaltningsområdene som er nevnt foran, er det gitt egne lover med til dels omfattende forskrifter. Selv om også disse reglene er viktige for politiet, og for noen polititjenestepersoner det aller viktigste regelsettet, er det heller ikke vanlig å regne dette med til politiretten i mer snever forstand.[10] Ofte har slike spesielle forvaltningsområder egne betegnelser, som for eksempel *utlendingsrett*.

Politiet har også det som kalles sivile oppgaver. I dag er det først og fremst knyttet til tvangsfullbyrdelse og rollen som namsfogd, jf. lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse. For noen tjenestepersoner vil rollen som namsfogd utgjøre en stor del av tjenesten,[11] men reglene om slike sivile gjøremål regnes likevel ikke med til politiretten.

1.1.2.2 Politiretten i snever forstand

Hva er det så man står igjen med innenfor politirett i snever forstand, og som i korte trekk er gjenstand for behandling i denne boken? Kort fortalt blir det først og fremst bestemmelsene som er inntatt i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) og i forskrift 22. juni 1990 nr. 3963 – alminnelig tjenesteinstruks for politiet (politiinstruksen). Vi kan gruppere disse bestemmelsene i syv hovedgrupper.

Den *første* gruppen er bestemmelser om hva som er *politiets oppgaver* – bestemmelser som først og fremst er inntatt i politiloven § 2 og politiinstruksen § 2-2. Politiloven § 2 lister opp politiets oppgaver i syv punkter. Den primære og «altomfattende» oppgaven er å «beskytte person, eiendom og fellesgoder og verne om all lovlig virksomhet, opprettholde den offentlige orden og sikkerhet og enten alene eller sammen med andre myndigheter verne

10 Men også dette regelverket er omhandlet i Auglend/Mæland/Røsandhaug (2004).

11 Bunæs (2009).

mot alt som truer den alminnelige tryggheten i samfunnet». For å oppnå dette skal politiet «forebygge kriminalitet og andre krenkelser av den offentlige orden og sikkerhet», «avdekke og stanse kriminell virksomhet og forfølge straffbare forhold i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov» og «yte borgerne hjelp og tjenester i faresituasjoner, i lovbestemte tilfeller og ellers når forholdene tilsier at bistand er påkrevet og naturlig». I tillegg gjøres det til politiets oppgave «på anmodning [å] yte andre offentlige myndigheter vern og bistand under deres tjenesteutøvelse når dette følger av lov eller sedvane», å «samarbeide med andre myndigheter og organisasjoner tillagt oppgaver som berører politiets virkefelt så langt regler gitt i eller i medhold av lov ikke er til hinder for dette» og å utføre andre oppgaver som er fastsatt i lov eller som følger av sedvane, herunder oppgaver som i lov er lagt til lensmannen, namsfogden eller politistasjonssjef med sivile rettspleieoppgaver.

Som vi ser, gjør politiloven § 2 mye av det som her i boken ikke regnes med til politiretten, til politioppgaver, idet den for eksempel inkluderer reglene om etterforskning, spesielle forvaltningsområder som utlendingsrett og sivile gjøremål som namsfogd. I boken her konsentreres fremstillingen om det som gjerne kan regnes som det polisiære kjerneområdet, nemlig *opprettholdelse av ro og orden*, gjerne kalt ordensjuss. Det er reglene om hvordan disse politioppgavene skal utføres, som utgjør den *andre* gruppen av regler. Disse finnes først og fremst i politiloven kapittel II, særlig §§ 5–10. Ganske mange av de handlingene som forstyrrer den alminnelige ro og orden, vil også være straffbare. Ofte vil politiet derfor kunne gripe inn både etter bestemmelser i politiloven og etter bestemmelser i straffeprosessloven. Hvordan den polisiære ordensjussen avgrenses mot den operative straffeprosessretten, hører også hjemme i en fremstilling av politiretten.[12]

12 Fredriksen og Spurkland (2014).

Reglene i politiloven §§ 5–10 om hvordan politioppgavene skal løses, er i stor grad bestemmelser om hvilke inngrep politiet kan gjøre overfor publikum. Den *tredje* gruppen av bestemmelser omhandler hvem i[13] politietaten som har kompetanse og tillatelse til å treffe beslutninger om slike inngrep. Dette er reglene om *politimyndighet* og *begrenset politimyndighet*, jf. politiloven §§ 4 og 20.

Den *fjerde* gruppen regler omhandler *politiets organisasjon*. Dette er bestemmelsene om hvordan politiet er sentralt organisert med et politidirektorat og lokalt organisert i politidistrikter, som i løpet av de siste 15 år er blitt redusert fra 54 til 27 – og fra 2016 til tolv. I tillegg til politidistriktene med politistasjoner og lensmannskontorer består politiet også av noen landsdekkende særorganer, som blant annet Kriminalpolitisentralen (Kripos), Utrykningspolitiet og Politiets utlendingsenhet.

Det stilles noen spesielle krav til dem som skal arbeide i politiet. Det er derfor ikke alle som kan bli ansatt i etaten, og for dem som er ansatt, følger det visse *plikter og begrensninger* som ikke ligger på andre arbeidstakere. Dette er den *femte* gruppe av regler som hører med til politiretten.

Polititjenesten innebærer at tjenestepersonene i stor utstrekning får kjennskap til opplysninger om personene de kommer i kontakt med. Ofte vil dette være informasjon av sensitiv karakter. Den *sjette* gruppen av regler som hører hjemme i politiretten, er reglene om hvordan politiet skal *behandle personopplysninger*. Disse reglene finner vi ikke i politiloven, men i lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterloven) med omfattende forskrift 20. September 2013 nr. 1097 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften).

---

13 Og til dels også utenfor.